

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 47 (631)

Чэрвень 1962 г.

Год выдання 8-ы.

Гэа роднай БЕЛАРУСІ

Электрзваршчык Мінскага трактарнага завода, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР Міхаіл Цярэцькевіч Антонік выступіў з заклікам да спецыялістаў прадпрыемстваў рэспублікі дапамагчы сельскім механізатарам у павышэнні іх кваліфікацыі. Міхаіл Антонік пабываў ужо ў калгасах імя Гастэлы Мінскага раёна і імя 16-ці партызан Пухавіцкага раёна. Ён паказаў механізатарам, як аднаўляць многія вострадэфіцытныя дэталі, расказаў, як трэба карыстацца электрзварачным аграгатам, растлумачыў працэс варкі розных металаў. На здымку: Міхаіл Антонік (другі справа) сярод механізатараў сельгасарцелі імя 16-ці партызан Пухавіцкага раёна.

Для братняй Румыніі

ВОЛЬШ ЧЫМ 20 ПРАМЫСЛОВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАў БЕЛАРУСКАГА ЭКАНАМІЧНАГА РАВНА ПАСТАўЛЯЮЦЬ СВАЮ ПРАДУКЦЫЮ ў РУМЫНСКУЮ НАРОДНУЮ РЭСПУБЛІКУ. З БЕЛАРУСІ ў гэту краіну ідуць машыны, станкі, падшыпнікі і многія іншыя вырабы.

ПАСПЯХОВА ВЫКОНВАЮЦЬ ЗАКАЗЫ РУМЫНСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ ПРАДПРЫЕМСТВАў ЭЛЕКТРАТЭХНІЧНАЙ І ПРЫБОРАБУДАўНІЧАЙ. А ТАКСАМА ІНШЫХ ГАЛІН ПРАМЫСЛОВАСЦІ БЕЛАРУСКАГА ЭКАНАМІЧНАГА РАВНА.

Новы пасёлак

Усяго тры гады назад зачыгуначнай станцыяй Нягачава стаяў густы сасновы лес. А цяпер гэтыя месцы не пазнаць. Тут вырас прыгожы пасёлак «Бярозаўскі». Есць у ім дзіцячы сад, механічная майстэрня, медыцынскі пункт.

Нядаўна будаўнікі закончылі і здалі ў эксплуатацыю новы магазін, будуюцца сталовая, дзіцячыя яслі.

Расце і прыгажэе пасёлак тарфянікаў у Івацэвіцкім раёне.

Савецкія спецыялісты распрацавалі ў Украіні новую тэхналогію і стварылі комплекс машын для гарачай накаткі зубчатых колаў. Вялікая работа па ўкараненні новага метаду апрацоўкі дэталей вядзецца на Мінскім заводзе запасных частак. На участку гарачай накаткі шасцераў выдатна працуюць наладчык Юрый Дудаў і накатчык Аркадзій Мінцюкоў. На здымку (злева направа): наладчык Ю. Дудаў і накатчык А. Мінцюкоў правяраюць якасць шасцераў, зробленых метадам гарачай накаткі.

Тэкстыльны гігант

Шырыцца фронт работ на будаўніцтве Баранавіцкага баваўнянага камбіната. Хутка расце корпус першай прадзільнай фабрыкі. Заканчваецца кладка сцен. Пачата будаўніцтва перакрыжжяў. Расчышчана пляцоўка для будаўніцтва другой прадзільнай, ткацкай і аддзелачнай фабрык. Выкананы вялікі аб'ём работ па пракладцы падземных камунікацый, будаў-

ніцтву цеплатрасы і вадаправода, высакавольтавай лініі.

На новабудулю з усіх канцоў краіны прыбывае абсталяванне. Ужо паступілі часальныя і прадзільныя машыны, ткацкія станкі. Мантаж іх намечаны на верасень бягучага года. З завяршэннем будаўніцтва камбіната электраматоры прывядуць у дзеянне звыш 240 тысяч верацён і амаль 4 тысячы ткацкіх станкоў. Прадпрыемства будзе даваць штогод каля 80 мільёнаў квадратных метраў баваўняных тканін.

Недалёка ад вытворчых карпусоў вырастаюць жылыя дамы і будынкі культурна-бытавога прызначэння. Першыя 14 дамоў ужо засялілі будаўнікі. Зараз будуюцца 4-павярховыя жылыя дом для рабочых і служачых камбіната. У далейшым такія дамы раскінуцца ў некалькіх кварталах. Узводзіцца таксама будынак школы ФЭН, у якой будуць рыхтавацца кадры для гіганта тэкстыльнай прамысловасці рэспублікі.

Заводы цудоўнага прэпарата

Упраўленне харчовай прамысловасці Беларускага саўнаргаса наладжвае масавую вытворчасць кармавога біяміцыну — цудоўнага прэпарата, які знайшоў шырокае прымяненне ў жывёлаводстве, птушкаводстве. Гадавы выпуск яго к канцу сямігадкі намачаецца дзвесці да адной тысячы тон.

У Обалі, Віцебскай вобласці, на базе спіртзавода ўзводзіцца завод па вытворчасці кармавога біяміцыну. Прадпрыемства аснашчаецца навішым тэхналагічным абсталяваннем. У строй дзюечых яго ўступіць у 1963 годзе і штогод будзе даваць больш 260 тон прэпарата. Будаўніцтва завода такой жа магутнасці па вытворчасці кармавога біяміцыну заканчваецца ў горадзе Пінску. У цэхах прадпрыемства зараз ідуць аддзелачныя работы, пачаўся мантаж абсталявання.

Выдатна працуюць жывёлаводы саўгаса «Доўгаўскі» Клічаўскага раёна. Квартальны план продажу мяса дзяржаве яны перавыканалі больш чым у 3 разы. На здымку: лепшая цялятніца саўгаса «Доўгаўскі» камсамолка Клаўдзія Пінчукова.

Фота І. Жалудовіча.

ДЭТАЛІ з металакерамікі

У адным з цэхаў завода «Ударнік» размешчана базавая лабараторыя парашковай металургіі. Тут распрацоўваюць і ўкараняюць у вытворчасць дэталі з металакерамікі.

Асноўнай перавагай металакерамічных дэталей з'яўляецца тое, што яны намнога дзешавейшыя, чым такія ж дэталі з каляровых металаў. Выраб іх не патрабуе апрацоўкі — яны штампуюцца. А якая ж трываласць гэтых дэталей? Падшыпнік, напрыклад, з металакерамікі мае ўласцівасць самазмазвання. Яны папярэдне прамочваюцца маслам, якое пранікае ў поры жалезнага парашку. Пры рабоце падшыпніка масла выходзіць з пор на паверхню. Такія падшыпнікі з'яўляюцца зносаўстойлівымі, даўгавечнымі і ў некалькі разоў дзешавейшыя за звычайныя.

Н. КУЗНЯЦОЎ.

У Беларусі некалькі дзён знаходзілася дэлегацыя сейма Польскай Народнай Рэспублікі. На здымку: польскія госці на Ленінскім праспекце ў Мінску.

Фота П. Наватарова.

Карбанаты ў Беларусі

Карбанаты — гэта солі вугальнай кіслаты. У прыродзе яны сустракаюцца ў выглядзе даламітаў, мереляў, туфаў і г. д. Практычнае значэнне карбанатных парод вельмі вялікае. Яны выкарыстоўваюцца і для вырабы будаўнічых матэрыялаў — вапны і цэменту, і ў сельскай гаспадарцы — для вапнавання кіслых глеб, у складовай і гумавай прамысловасці, у металургіі, у дарожным будаўніцтве — для вырабы бетону і асфальта-бетону.

Геалагі ўстанавілі, што ў Беларусі ёсць больш чым сто месцанараджэнняў карбанатных парод. У Дрысенскім, Віцебскім і Аршанскім раёнах запасы даламітаў вылічваюцца мільёнамі тон.

М. ЗУЕЎ.

Экспануе БССР

МАСКВА. Цэнтральная выставачная зала Манежа нагадвае цяпер вялікі ўніверсальны магазін, вітрыны якога запоўнены самымі разнастайнымі таварамі, на якіх стаяць маркі тысяч прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці нашай краіны. Шостага чэрвеня тут адкрылася Усеагульная выстаўка адзення, абутку, трыкатажных і футравых вырабаў. «Усё ў імя чалавека, на карысць чалавеку» — такі яе дэвіз.

Беларусь экспануе 230 узораў абутку розных фасонаў, больш як 260 відаў швейных і трыкатажных вырабаў. Тут — шарсцяныя паліто і жаночыя спадніцы з лаўсану, дэмісезонныя мужчынскія паліто з уцепленай падкладкай з паралону, якая прышпільваецца, і інш. Асабліва радуе вока дзіцячае адзенне. Яркія расфарбоўкі, разнастайная аддзелка. Тканіны стракатыя, з вышыйкай. Для жаночых сукенкаў выкарыстаны вельмі модныя цяпер шаўковыя тканіны з металічнай ніткай.

На працягу чэрвеня і ліпеня, калі будзе адкрыта выстаўка, больш як 30 дамоў мадэлей, лабараторыі і прадпрыемстваў краіны пакажуць прыгожыя практычныя сукенкі і касцюмы для работы, зручнае адзенне для дома і адпачынку, элегантныя і шыкоўныя туалеты для тэатра і балю. Прадэманструе сваю прадукцыю і Мінскі Дом мадэлей.

А. ПЯТРОВА.

Некалькі радкоў з Праграмы

Давайце, чытач, разам праімчымся па Прыпяці на быстраходным цеплаходзе на падводных крыллях «Ракета», які штодзённа курсіруе па маршруту Мазыр—Кіеў—Гомель, або на беласнежным катэры тыпу «Масквіч» — ад Мазыра да Турава, і вы ўбачыце новае жыццё гэтага краю.

Пачнём з Мазыра. Да рэвалюцыі ўся прамысловасць гэтага горада — цэнтра Палесся — складалася з невялікай запалкавай фабрыкі ды некалькіх дробных прыватных прадпрыемстваў. Праўда, затое амаль на кожнай вуліцы была карчма або шынок. За гады Савецкай улады, асабліва пасля Вялікай Айчыннай вайны, у горадзе выраслі такія буйныя прамысловыя прадпрыемствы, як экскаватарны завод, дрэваперапрацоўчы камбінат, камбінат бытавога абслугоўвання, прадпрыемствы лёгкай прамысловасці і іншыя.

У горадзе ёсць педагагічны інстытут, тэхнікум, многа сярэдніх школ, кінатэатры, бібліятэкі, клубы, бальніцы. Усім гэтым, за выключэннем кінатэатраў, мазыране карыстаюцца бясплатна. За апошні час пабудавана многа новых трох- і чатырохпавярховых дамоў.

Змянілася і Прыпяць. У прадмесці Мазыра — Пхове раскінуўся буйны рачны порт. Сотні айчынных суднаў перавоззяць для патрэб народнай гаспадаркі ўгнаенне, машыны і іншыя грузы. З Украіны па Прыпяці ідзе жалезная руда для братаў Польшчы і Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі.

Непазнавальна змяніліся за апошні час і іншыя гарады Палесся. Старажытны Тураў, Пётрыкаў, Нароўля... Радыепрыёмнік, тэлевізар, газета, часопіс, кніга, электрычнае святло — усё гэта трывала ўвайшло ў побыт палешука. У балот адваяваны сотні тысяч гектараў зямель, на якіх вырошчваюцца сельскагаспадарчыя культуры. Бяскрайнія калгасныя і саўгасныя палі апрацоўваюць тысячы трактараў і камбайнаў. Не стала маляры і іншых хвароб.

Так змянілася Палессе. А як змяніліся і выраслі людзі!

На нарадзе па сельскай гаспадарцы ў лістападзе мінулага года ў Маскве і на нарадзе ў студзені гэтага года ў Мінску Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў у ліку людзей, якія праславіліся на працоўным фронце, назваў і імёны перадавых працаўнікоў Палесся, такіх, як трактарыст Уладзімір Кот з Хойніцкага раёна, Генадзій Жудро з саўгаса «Навасёлкі» Капаткевіцкага раёна, Аляксандр Даронька з саўгаса «Лоеўскі» Лоеўскага раёна і многіх іншых.

А давайце заглянем уперад на дзесяць, дваццаць год! Звернемся да новай Праграмы Ка-

муністычнай партыі Савецкага Саюза. І нават не да ўсёй Праграмы. А толькі да некалькіх радкоў з гэтага дакумента. Вось яны:

«Адзіная глыбакаводная сістэма злучыць асноўныя ўнутраныя шляхі Еўрапейскай часткі СССР».

Некалькі радкоў! А які вялікі змест закладзены ў іх! Палеская рака Прыпяць стане састаўной часткай вялікага воднага шляху.

«Вялікія патокі грузаў з паўночна-заходніх і іншых раёнаў краіны, — гаворыў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў на XXII з'ездзе партыі, — а таксама грузы, якія ідуць з Балтыйскага мора, змогуць пайсці праз чарнаморскія парты, мінуючы Гібралтар, у Міжземнае мора, а з паўднёвых раёнаў — па Дняпру праз Прыпяць і Нёман — у Балтыйскае мора».

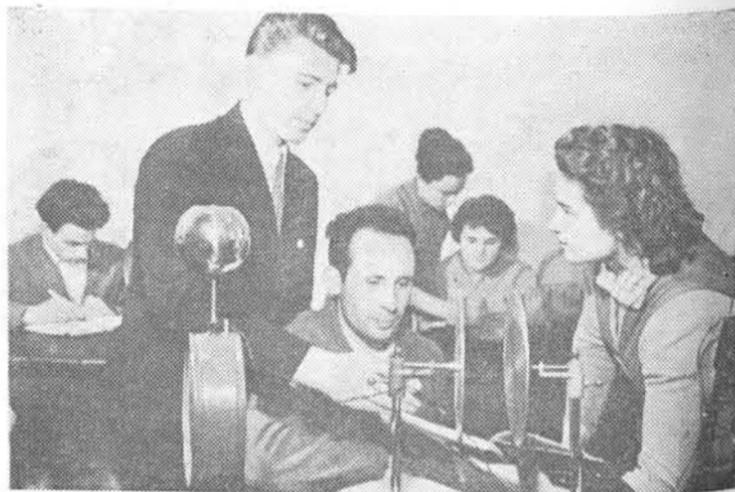
Спробы злучыць Днепр з Нёманам праз Прыпяць і іншыя рэкі былі і раней. Так, у XVIII стагоддзі паміж ракой Шчарай (левы прыток Нёмана) і Ясельдай (левы прыток Прыпяці) быў пракладзены 55-кіламетровы канал. Па ім ішлі толькі плыты, прыносячы лесапрамысловцам і купцам вялікія барышы. Аб утрыманні яго ніхто не клапаціўся. Хутка ён разбурыўся і, нарэшце, згубіў сваё гаспадарчае значэнне.

Толькі ў наш час суджана збыцця адвечнай мары народаў — будзе створаны новы водны шлях, які злучыць незамярзаючыя порты двух мораў. 8—9 месяцаў у год па ім змогуць курсіраваць вялікагрузныя судны. І няма сумненняў, што такі горад, як Мазыр, стане буйным партовым горадам. Ды ўжо і зараз Пхоўскі порт у Мазыры рэканструюецца. Гарантыйныя глыбіні на Прыпяці будуць 3,65 метра. Пасля пабудовы гідравузлоў і выпраўленняў крывізны рэчышча ракі адлегласць ад Мазыра (порт Пхоў) да яе прытока Ясельды скароціцца на многа кіламетраў.

На рэках і каналах вырасце магутны каскад гідраэлектрастанцый. Пышна закаласіцца збожжа на асушаных палях. Намечанае асушэнне і актыўнае сельскагаспадарчае выкарыстанне ў будучым 4—4,5 мільёнаў гектараў забалочаных зямель у Беларусі і асабліва на Палессі, дадуць магчымасць значна павялічыць плошчы ворыўных зямляў і дадаткова вырастаць каля 200 мільёнаў пудоў зерня, атрымаць не менш 600 тысяч тон мяса і тры мільёны тон малака ў год. А значыць, жыццё савецкіх людзей стане яшчэ лепшым і прыгажэйшым!

Вось што значаць некалькі радкоў з Праграмы нашай партыі.

Г. МЕЛЬНИКАУ.

Пры Віцебскім педінстытуце працуюць курсы па падрыхтоўцы рабочых і служачых для паступлення ў вышэйшыя навуцальныя ўстановы. Заняткі па розных прадметах і кансультацый праводзяць тут на грамадскіх пачатках лепшыя студэнты інстытута. На здымку: на кансультацыі па фізіцы. На пераднім плане — студэнт 4-га курса фізмата Н. Бальшакоў (злева), рабочы завода электравымяральных прыбораў В. Відмант і кантралёр фабрыкі «КІМ» А. Жыглевіч.
Фота П. Азарчанкі.

КУЗНЯ меліяратараў

РАДАСНАЯ вестка прыйшла нядаўна з Масквы ў Пінскі гідрамельіярацыйны тэхнікум. Калектыў гэтай навучальнай установы зацверджан удзельнікам Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі СССР 1962 года. Дырэктар тэхнікума Іван Мікалаевіч Лапіцкі ўспамінае:

— Ці даўно цясніліся мы ў старым памяшканні... Цесныя аўдыторыі, маленькія майстэрні... А цяпер? Прастор!.. Ды што раскажываць, лепш паглядзіце..

Вучэбны будынак тэхнікума, бадай, самы прыгожы ў Пінску. Светлы трохпавярховы корпус разам з прасторнымі інтэрнатамі складае адзіны архітэктурны ансамбль студэнцкага гарадка. Тут ёсць усё, што трэба для падрыхтоўкі кваліфікаваных меліяратараў: добра абсталяваныя вучэбна-вытворчыя кабінеты і лабараторыі меліярацыі, геадэзіі, фізікі, гідратэхнічных збудаванняў, землеўпарадкавання. У распараджэнне тэхнікума перададзена таксама былая Пінская меліярацыйная станцыя з гаражамі, пלאрамай, механічнымі майстэрнямі, сілавымі станцыямі, кузняй. Ёсць цяпер у навучэнцаў свае трактары, скрэперы, бульдозеры, карчавальнікі, экскаватары. Усё гэта забяспечвае цесную сувязь вучэбнага працэсу з практыкай.

Будучыя меліяратары асабліва стараюцца авалодаць навыка-

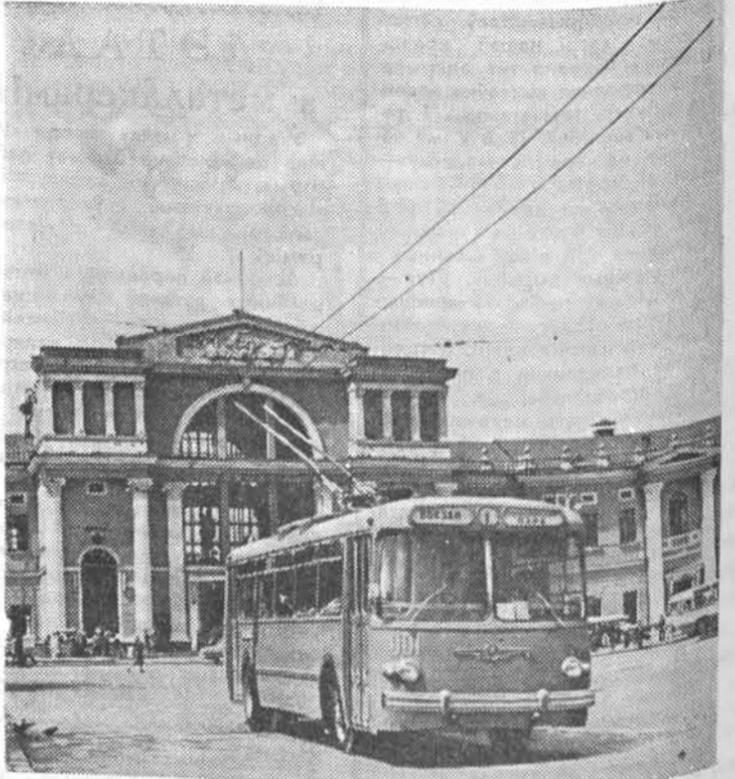
мі правільнай пабудовы асушальных сістэм. Яны самі выконваюць складаны комплекс работ на асушаемых тарфяніках. Студэнты ўдзельнічаюць таксама ў будаўніцтве дарог, мастоў і розных збудаванняў, рамантуюць трактары і іншыя машыны.

З поўнай упэўненасцю можна сказаць, што, скончыўшы тэхнікум, яны прыйдуць у сельскагаспадарчую вытворчасць сапраўднымі спецыялістамі. Ім не ў навінку будзе кіраваць трактарам, экскаватарам, бульдозерам.

Збудаванне воднага шляху з Чорнага мора ў Балтыку, які на вялікай прасторы пройдзе па тэрыторыі Беларусі, запатрабуе вельмі многа высокакваліфікаваных спецыялістаў гідратэхнікаў-меліяратараў. Тэхнікум такія кадры рыхтуе. За пасляваенныя гады выпушчана каля дзвюх тысяч спецыялістаў. Многае зроблена імі. З іх удзелам толькі ў Брэсцкай вобласці асвоена да ста тысяч гектараў урадлівых тарфяна-балотных зямель.

Па заслугах ацэнена высакародная праца дружнага калектыву тэхнікума.

А. ЦІЛЬКОУ,
І. АГРАНОУСКИ.

У Гомелі здадзена ў эксплуатацыю першая чарга тралейбуснай лініі працягласцю сем кіламетраў. Яна звязвае аэрапорт з вакзалам. На гэтым маршруце рэгулярна курсіруюць дзесяць машын. На здымку: тралейбус на прывакзальнай плошчы Гомеля.

У ВАКОЛІЦАХ Мінска прайшлі слаборніцтвы санітарных дружных Таварыства Чырвонага Крыжа Мінскай вобласці. Першае месца заняла каманда Барысаўскага шклозавода імя Дзяржынскага. Ёй уручаны пераходны кубак і грамата. На здымку: камандзір санітарнай дружнай шклозавода імя Дзяржынскага Нэллі Котава з кубкам.

Фота П. Наватарова.

ЦВІТУЦЬ ЦЮЛЬПАНЫ

Райскім кутком называюць мінчане Цэнтральны батанічны сад Акадэміі навук БССР. І называюць не выпадкова. Больш васьмісот відаў розных дрэў і кустарнікаў расце на яго тэрыторыі. Тут прадстаўлена не толькі беларуская флора, але і мноства раслін з многіх куткоў зямнога шара.

Асабліва славяцца батанічны сад сваімі кветкамі. Іх тут больш чым дзве тысячы назваў. Цяпер пышна цвітуць цюльпаны, працягваюць да сонца далікатныя пялёсткі нарцызы, прыкрываюцца зялёным лістом ландышы, адчуваецца пах бэзу. Астры, флоксы, гладыёлусы зацвітуць пазней. А ружы будуць мужна трымацца да самых маразоў.

Толькі гладыёлусаў у батанічным садзе звыш пядзісот гатункаў, семсот гатункаў руж, дзвесце шэсцьдзсят гатункаў цюльпанаў. Вялікую работу па развядзенню на тэрыторыі Беларудзі новых відаў раслін, па выяўдзенню новых гатункаў, устойлівых у мясцовых умовах, вядуць навуковыя работнікі батанічнага саду. І гэта работа дае добрыя вынікі. Ужо атрыманы новыя гатункі гладыёлусаў, вяргінь. Хутка іх, як і насенне іншых кветак, змогуць атрымаць гадавальнікі, школы і аматары-кветкаводы.

Аб чым раскажываюць пісьмы

Пісьмы, пісьмы... Яны часта прыходзяць у вёску Пасенічы з Аргенціны і Канады, куды ў пошуках лепшай долі паехалі калісьці некаторыя пасеніцкія беднякі. А адсюль, з калгаснай вёскі, за граніцу ідуць адказы. Аб цяжкім жыцці ва ўмовах капіталістычнага «раю» паведамляюць сваякам тыя, хто шукаў на чужыне лепшай долі, але так і не знайшоў яе. Радасныя перамены, ішчаслівае жыццё, цікавы лёс людзей краіны сацыялізма, людзей, якія будуць самае выдатнае грамадства на зямлі — камунізм — такі змест пісьмаў, якія шлюць калгаснікі з Пасеніч сваякам за граніцу.

...Якіх-небудзь 25 год таму назад сям'я Адама Відзібора была самай беднай у Пасенічах. Аб адукацыі ніхто з сям'і і не марыў. Толькі Канстытуцыя СССР прадставіла такім простым людзям разам з многімі правамі і права на адукацыю. Пры Савецкай уладзе атрымалі адукацыю дзеці Адама Відзібора — былога непісьменнага беднага мужыка, а цяпер раўнапраўнага грамадзяніна краіны сацыялізма. Яго дачка Ганна скончыла Пінскі ўчотна-кредытны тэхнікум, цяпер жыве і працуе ў Маскве, вучыцца на другім курсе зацэнавага аддзялення Маскоўскага фінансавага вочнага аддзялення Маскоўскага фінансавага інстытута. Сын Міхал — курсант ваеннага ву-

чылішча, хутка будзе афіцэрам. Другі сын вучыцца ў Мінскім гандлёва-кааператыўным тэхнікуме. Іншыя члены гэтай сям'і з'яўляюцца перадавымі калгаснікамі.

Павышаюць свае веды і многія іншыя жыхары Пасеніч. Уладзімір Верыч вучыцца ў Магілёўскай партыйнай школе. Уладзімір Хвасюковіч — курсант маракходнага вучылішча. Васіль Маліцкі — студэнт Мінскага гандлёва-кааператыўнага тэхнікума. Вучацца Ольга Хвасюковіч, Яўгеній Каравай і іншыя дзеці калгаснікаў.

У звычайную вёску прыйшлі культура і дастатак. Дзесяткі жыхароў Пасеніч за апошнія гады адсвяткавалі навааселле ў светлых, прасторных дамах. У дамах калгаснікаў электрычнасць, радыё. У вёсцы ёсць клуб, рэгулярна дэманструюцца кінафільмы. У кожны дом паштальён прыносіць газеты і часопісы. Так змянілася жыццё ў гэтай звычайнай вёсцы на Піншчыне. Іншымі сталі і людзі — цяпер гаспадары сваёй краіны, творцы свайго ішчасця.

Вось пра гэтыя вялікія змены, якія адбыліся за гады Савецкай улады на палескай зямлі, паведамляюць сваякам за мяжу пасеніцкія калгаснікі.

В. БАЙДА.

Антопаль, які ён ёсць

(Адказ на пісьмо нашага суайчынніка з Амерыкі)

Паважаны Фібус Берман, атрымаў Ваша пісьмо. Вельмі прыемна ведаць, што, жычыць столькі год на чужыне, Вы не забылі сваю Радзіму, памятаеце блізкія сэрцу мясціны, дзе прайшло Ваша юнацтва.

Я папрасіў журналіста зрабіць здымкі нашага гарадка, напісаць аб яго жыцці. Праз газету выконваю Вашу просьбу. Магчыма, артыкул зацікавіць і іншых нашых землякоў, што жывуць далёка ад родных краёў.

Старшыня гарадскога пасялковага Савета
Пётр ЯРОШЧЫК.

АНТОПАЛЬ — невялікі беларускі гарадок з мноствам садоў, з чыстымі зялёнымі вуліцамі. Напярэдадні старшыня гарадскога Савета Пётр Якаўлевіч Ярошчык даў мне прачытаць пісьмо колішняга жыхара гэтага горада. Каб выканаць просьбу земляка, я накіраваўся ў горад. Мясцовы старажыл, супрацоўнік Антопальскай бальніцы Ісаак Беркавіч Закс з ахвотай згадзіўся быць маім гідом.

Мы сядзім у скверы, які, дарэчы кажучы, разбіты на тым самым месцы, дзе калісьці была базарная плошча, і гутарым. Цёплы ветрык калыша галінкі каштанаў, таполяў, бяроз. Спяваюць птушкі. Чуюцца ажыўленыя галасы дзетвары. У школьнікаў пачаліся летнія канікулы, радасны час адпачынку, гульні, паходаў.

Мой субяседнік, немалады ўжо чалавек, твар якога прарэзала мноства зморшчынак, расказвае пра цяжкі 1941 год. Гора надыхло адразу для ўсіх жыхароў Антопаля: беларусаў, рускіх, яўрэяў, палякаў. Нямецка-фашысцкія войскі занялі горад. У памяшканні адной са школ размясцілася камендатура, у другой — паліцыя. У першы ж дзень антопальцы даведліся, што такое «новы парадок». На сценах дамоў з'явіліся аб'явы: за паруханне каменданцкага часу — расстрэл (на вуліцах дазвалялася хадзіць толькі да 9 гадзін вечара), за слуханне савецкіх радыёперадач таксама расстрэл, за ўкрыванне партызан — расстрэл. Расстрэл, расстрэл, расстрэл! Усім жыхарам прапанавалася зарэгістравацца на біржы, а яўрэям — у паліцэйскім упраўленні.

Там, дзе былі некалі яўрэйскія могілкі, фашысты зрабілі гэта. Вялікая тэрыторыя была агароджана калочым дротам, па якому прапусцілі электрычны ток. У дзень і ўначы тут расстрэльвалі ні ў чым не вінаватых людзей. Кожную раніцу на тэрыторыю гэта заезджала аўтамашына, у якую запіхвалі дзядей і старых. Праз некаторы час за гарадам выкідалі трупы. Машыну гэту людзі называлі душагубкай.

Калі гітлераўцы занялі Анто-

паль, многія жыхары горада ўцяклі ў лес. Там збіраліся народныя месціцы, ствараліся партызанскія атрады. Пайшоў у партызаны старшыня гарадскога Савета Антопаль Пётр Ярошчык, сакратар гарадскога Савета Сцяпан Гаркута і многія іншыя жыхары.

У адзін з дзён партызаны Іван Клейко і Васіль Жаўняровіч, апранутыя ў форму нямецкіх афіцэраў, прабраліся ў горад. Позна ноччу ім удалося вывесці з яўрэйскага гэта 25 чалавек. Роза Каган, Янкель Левін, Іда Валынец і іншыя сталі пар-

тызанамі. Разам з беларусамі, рускімі, палякамі яны са зброяй у руках змагаліся за вызваленне сваёй Радзімы.

Надышоў час, і ў Антопаль з баямі ўвайшлі часці Савецкай Арміі. Разам з ім у горад вярнулася радасць, вольнае жыццё. Вярнуўся пасля вайны ў горад і былы салдат, мой субяседнік.

Нялёгка жылося ў разбураным Антопалі, але жыхары горада з энергіяй узяліся за працу: будавалі дамы, аднаўлялі калгасную гаспадарку.

Ісаак Закс паглядзеў на гадзіннік:

Камбінат бытавога абслугоўвання. Тут можна пашчыць верхняе адзенне, сфатаграфаватца, адрамантаваць радыёпрыёмнік, здаць у хімічную чыстку касцюм, паліто...

— У нас сёння лекцыя павінна быць. Пойдзем, паслухаем...

Прасторную залу Дома культуры запоўнілі юнакі, дзяўчаты, людзі сярэдняга ўзросту. Сёння настаўніца сярэдняй школы, член мясцовага аддзялення Таварыства па пашырэнню палітычных і навуковых ведаў Галіна Мікалаеўна Юркевіч чытае лекцыю аб жыцці і творчасці вядомага амерыканскага пісьменніка Тэадора Драйзера.

Я не памылюся, калі скажу, што пяцьдзесят год назад для мясцовых жыхароў не чыталі лекцыі на літаратурныя тэмы.

Пасля лекцыі мы пазнаёміліся з планам работы Дома культуры. Тут, аказваецца, рэгулярна працуе лекторый па пытаннях літаратуры, мастацтва, музыкі. Прыязджаюць сюды чытаць лекцыі выкладчыкі Брэсцкага педагагічнага інстытута і музычнага вучылішча.

Многа цікавага тут можна пачуць і ўбачыць. Толькі ў мінулым месяцы былі прачытаны лекцыі аб жыцці і творчасці

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Бачна птушка па палёту...

Змяшчаючы гэты матэрыял у газеце, мы выконваем просьбу нашага суайчынніка А. Г. з Аргенціны, які цікавіцца, чым займаўся Саўчыц П. Д. у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Каб дакладней даведацца аб яго дзейнасці ў цяжкі для Радзімы час, наш карэспандэнт пабываў у тых мясцінах, дзе жыў і арудаваў Саўчыц. Іван Субач, Уладзімір Жыхар, Ілья Іокаў, Пётр Шэфер, Усевалад Бабровіч, Марыя Казінец, Уладзімір Ількевіч, Іван Петрыкевіч, Міхаіл Дземьяшкевіч і многія іншыя людзі, якія ведалі Пятра Саўчыца, расказалі аб «подзвігах» гэтага здрадніка.

Пажадана было б, каб нашы землякі за мяжой, якія ведаюць Саўчыца, напісалі ў рэдакцыю аб яго дзейнасці ў сучасны момант.

БАЧНА птушка па палёту.

Калі яна сядзіць у гняздзе, здаецца, такая, як усе, але вось яна аперылася і паляцела...

...У вёсцы Бараўцы Вілейскага раёна Пётр Саўчыц нічым, здаецца, не адрозніваўся ад хлопцаў яго ўзросту. Разам з іншымі падлеткамі наведваў школу, бегаў на сажалку, хадзіў у лес па грыбы і ягады. А калі споўнілася хлопцу семнаццаць, падаўся на вучобу ў Вільнюс. Вырасціў вучыцца ў духоўнай семінарыі на свяшчэнніка. У 1939 годзе П. Саўчыц спыніў вучобу ў семінарыі і пайшоў працаваць настаўнікам Бараўскай пачатковай школы. Усё гэта яшчэ не акрэслівала яго палёту.

Нечакана — вайна. Яна прынесла ў родны край смерць і разбурэнне, і людзі сталі змагацца за жыццё, за свой лёс: ішлі добраахвотнікамі на фронт, у партызанскія атрады, у гарадах і вёсках вялі падпольную барацьбу з гітлераўскімі рабаўнікамі. І тут птушка ўбачылі па палёту.

— Навошта мне ўсё гэта? — вырашыў Пётр Саўчыц. — Так можна і галаву скласці.

І недаучаны поп, азіраючыся па баках, папоўз да фашыстаў.

Фюрэраўскія галаварэзы стваралі ў той час на Беларусі нацыяналістычную маладзёжную арганізацыю «Саюз беларускай моладзі», і надалей прапанавалі пайсці туды.

Саўчыц не адмовіўся, пачаў дапамагаць акупантам, напісваць, моладзь фашысцкай атрутай.

Потым яму даручылі быць ішкіам. Ён і гэта выконваў старанна: страчыў даносы на мірных беларускіх грамадзян, па якіх сотні ні ў чым не вінаватых людзей каты адпраўлялі на шыбеніцы. Здраднік гандляваў жыццём людзей, нават былых сваіх сяброў.

Хадзіў Саўчыц у фашысцкай форме, якую ненавідзеў кожны сумленны беларус. На сваіх людзей не звяртаў увагі. Затое перад гітлераўскімі акупантамі, сярод якіх ацраўся, ён угодліва гнуў спіну і шыю і быў гатовы ў любую мінуту шпарка кінуцца і выканаць іх загад.

Гітлераўскі паслугач і прыхвасцень разам са сваімі гаспадарамі марыў аб перамозе Германіі над Савецкай краінай і ўсяляк дапамагаў ім. Фашысты, бачачы ў Саўчыцу вернага памагатага, прызначылі яго акружным кіраўніком нацыяналістычнай арганізацыі «Беларуская народная самапомач». А з лістапада 1943 года зрабілі яго намеснікам акруговага кіраўніка «прафсаюзаў», крыху пазней — загадчыкам аддзела «прапаганды» Вілейскага гебітскамісарыята.

Саўчыц выконваў любое заданне акупантаў, нават самае бруднае і нікчэмнае. Неяк гітлераўцы выклікалі свайго вернага служка і прапанавалі напісаць некалькі правакацыйных пісьмаў да партызан. Саўчыц ахвотна пайшоў і на гэта. Як кіраўнік розных арганізацый, створаных замежнымі прышэльцамі, Саўчыц часта выступаў па радыё з паклёпніцкімі прамовамі.

— Армія вялікага фюрэра —

непераможная. Савецкая краіна дажывае свае апошнія гадзіны. Няхай жыве вялікая Германія! Хайль Гітлер! — гарланіў фашысцкі найміт і выцягнуў наперад сваю заплямленую крывёю руку.

Гітлераўцы добра навучылі свайго прыхвасця рабіць гэты жэст і на ўсё горла ўслаўляць Адольфа Гітлера.

Саўчыц заклікаў беларускае насельніцтва змагацца з Савецкай Арміяй і партызанамі, падтрымліваць нямецкія акупацыйныя ўлады, усхваляў фашысцкі лад і «новы парадок». А пазнаёміўся Саўчыц з гэтым «ладам» і «парадам» не толькі на беларускай зямлі, калі там часова гаспадарылі гітлераўцы, яны плацілі яму, Саўчыцу, марні за верную службу. Ён яшчэ ў той час за добрую службу пабываў некалькі разоў на экскурсіях у гітлераўскай Германіі. А потым Саўчыц з яшчэ большым стараннем дапамагаў акупантам устаўляваць на беларускай зямлі «новы парадок», парадок голаду і шыбеніц, смерці і разбурэння.

Слухаючы саўчыцкія прамовы, людзі пракліналі здрадніка. Яны верылі ў перамогу Савецкай краіны, чакалі яе, і не толькі чакалі, але і набліжалі гэтую перамогу дапамогай сапраўдным сынам народа — партызанам.

Летам 1944 года Савецкая Армія пагнала фашысцкіх «заваяўнікаў» з беларускай зямлі. Разам з недабітымі гітлераўцамі пагел на Запад і Саўчыц, бразгаючы гітлераўскімі медалямі.

Цяжка сказаць, колькі дарог скалясці гэты чужацкі служка, колькі змяніў халуйскіх пасадак, пакуль лёс не закінуў яго ў Аргенціну, дзе ён жыве і сёння (Буэнас-Айрэс, Парана, 262). Яму ўжо не дваццаць. Цяпер гэта здраднік са стагам, які амаль усё жыццё служыў ворагам Радзімы. Свізна перафарбавала яго скарні. Змяніліся гаспадары, месца дзеяння, час, абставіны, знешні выгляд. Адно толькі не змянілася: палёт — нізкі, здрадніцкі.

Г. ПАРОМЧЫК.

Ля газетнага кіёска.

У Беразно прышло пісьмо

У мінулым годзе Анастасія Мікалаеўна Навумчык прыязджала з Канады ў родную вёску Беразно Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці.

Добрыя, цёплыя пісьмы піша яна зараз на Радзіму, да сваіх сяброў, родных і знаёмых. Адно з іх мы змяшчаем ніжэй.

Дарагія дзеці!

Мне даўно трэба было напісаць і падзякаваць за вашу гасціннасць і ветлівую сустрэчу. Я вельмі рада, што ўсіх вас бачыла. Вы ўсе застаецеся ў маёй памяці назаўсёды. Калі толькі на свеце будзе мір, а мы будзем жыць і будзем здаровыя, дык яшчэ ўбачымся. А што датычыцца маёй паездкі па Савецкаму Саюзу, я вельмі і вельмі задаволена.

Многа мы абездзілі і многа ўбачылі. Напрыклад, пачнем з Брэста. Брэст не той, што быў раней пры Польшчы. Гэта вялікі прыгожы горад. Мы ж ведаем, што Брэст амаль увесь быў разбіты, а цяпер як ён выглядае! Усё гэта пабудавалі савецкі народ. А калі мы заехалі ў Мінск, не маглі паверыць сваім вачам, не думалі, што ён такі вялікі і прыгожы горад. А колькі там заводаў, фабрык, цяжка і лёгкая індустрыя — усё, што толькі хочаш, можаш там знайсці. Адным словам, Беларусь ніколі ў гісторыі такой багатай не была, як цяпер. Мы разам з вамі павінны ганарыцца нашай краінай.

А Масква! Які цудоўны горад. Метро і выдатная выстаўка ўсіх амерыканцаў здзівілі. У нас у Амерыцы такога няма.

З Масквы мы паехалі на Чорнае мора, у Сочы. І там прыгожа. Вельмі здаровы клімат. З Сочы выехалі ў Краснадар — на Кубань. Гэта багаты край. Хадзілі мы ўсюды па калгасах, саўгасах, у вёсках людзі жывуць вельмі добра.

Дарагія дзеці, верце ў светлую будучыню. І яна да вас прыдзе. Савецкі Саюз — краіна маладая, яна толькі пачынае развівацца сваё жыццё, і вы — маладыя, разам будыце камунізм. Я ўпэўнена, што яшчэ за якіх пяць год вы перагоніце Амерыку і будзеце жыць намогала лепш, чым амерыканцы.

А што датычыцца мяне, дык я пакуль яшчэ здаровая, дзядуля сядзіць дома. Шлём вам усім сардэчнае прывітанне і жадаем ўсяго найлепшага. Чакаем адказа.

Бабуля Анастасія Мікалаеўна НАВУМЧЫК.
Канада.

Антопаль, які ён ёсць

(Пачатак на 3-й стар.)

выдатнага беларускага пісьменніка Янкі Купалы, васьмідзесяцігоддзе з дня нараджэння якога адзначае наша рэспубліка, аб міжнародным становішчы, лекцыя-канцэрт аб творчасці кампазітара Чайкоўскага.

З Дома культуры выйшлі разам з настаўніцай Галінай Мікалаеўнай Юркевіч, лекцыю якой толькі што праслухалі з такой цікавасцю. Яна расказвае пра сябе. Вацька яе пры панскай уладзе замест роспісу ставіў крыжыкі. Цяпер граматым стаў, газеты чытае, кнігі. Нават сваё бібліятэка дома ёсць. Сама ж Галіна Мікалаеўна скончыла Антопальскую сярэднюю школу, а два гады назад — Брэсцкі педагагічны інстытут. Цяпер яна выкладае ў школе рускую мову і літаратуру.

На наступны дзень я прыйшоў у школу.

Галіна Мікалаеўна расказала аб школе, аб вучнях, аб рабоце, пазнаёміла мяне з настаўнікамі. Многія з іх вучыліся ў той жа Антопальскай школе. Лідзя Пільпаўна Рубанюк пасля заканчэння дзесяцігодкі вучылася ў Гомельскім педагагічным інстытуце. Цяпер яна выкладае геаграфію. Аляксей Мікалаевіч Азарчук з Антопаля паехаў вучыцца ў Мінск, у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт. У роднай школе ён выкладае матэматыку.

У Антопалі тры школы: сярэдняя з адзінаццацігадовым тэрмінам навучання, школа-інтэрнат і вясёльная школа рабочай моладзі. Толькі ў адной сярэдняй школе працуе 38 настаўнікаў. Усе яны маюць вышэйшую адукацыю.

У гэты ж вечар наведваў я і вясёльную школу рабочай моладзі. Дырэктар яе Анатоль Данилавіч Козел — мясцовы жыхар. У свой час ён скончыў тую ж школу, у якой сёння працуе. Вучыўся потым завочна ў Брэсцкім педагагічным інстытуце.

У вясёльнай школе рабочай моладзі вучацца маладыя рабочыя, якія вырашылі атрымаць адукацыю без адрыву ад вы-

ворчасці. Яны працуюць на цагельным заводзе, прамысловым камбінаце, малаказаводзе і ў мясцовым калгасе.

У мінулым годзе скончыла вясёльную школу калгасніца Ларыса Несцярук. Сёлета яна стала студэнткай Брэсцкага педа-

гогічнага інстытута. Яе аднакласнік Васіль Казак вучыцца ў Ленінградзе, а Андрэй Чмель — у Мінскім медыцынскім інстытуце.

Антопальская паліклініка.

гогічнага інстытута. Яе аднакласнік Васіль Казак вучыцца ў Ленінградзе, а Андрэй Чмель — у Мінскім медыцынскім інстытуце.

У часе перапынку я сустрэўся з тымі, хто сёння займаецца ў вясёльнай школе. Вось адзін з іх — Леанід Піскароў. Хлопец працуе токарам на райпрамкамбінаце. Кіраўніцтва прадпрыемства прадаставіла юнаку аплатаемы водпуск для здачы экзаменаў.

— Думаю паступіць у політэхнічны інстытут, — расказвае Леанід Піскароў, — а потым зноў у Антопаль вярнуся. Нашаму калгасу інжынеры патрэбны.

Тры сярэднія школы на невялікі гарадок. Гэта нямае, але сёлета пачнецца будаўніцтва чацвёртай. Пра гэта я даведаўся ў гарадскім пасялковым Саўеце. Дэпутат гарадскога Савета, старшыня савета пенсінераў горада Аляксандр Васілье-

вч Пракоф'еў дакладвае аб ходзе падрыхтоўкі да новага навучальнага года. Ён расказвае дэпутатам аб тым, што на будаўнічую пляцоўку завозіцца неабходныя матэрыялы, што атрыманы ўжо праект новай школы. Пракоф'еў просіць гарадскі

Савет выдзеліць неабходныя сродкі на рамонт школы-інтэрната і сярэдняй школы. Просьба яго была задаволеная. Дэпутат гарадскога Савета, брыгадзір калгаса Андрэй Цярэнцьевіч Кулік дакладвае па другому пытанню. Ён гаворыць аб неабходнасці будаўніцтва ў калгасе свайго клуба і бібліятэкі. Дэпутаты падлічваюць, колькі гэта будзе каштаваць, і прымаюць рашэнне пачаць у гэтым жа годзе будаўніцтва калгаснага клуба і бібліятэкі.

Усе пытанні, якія вырашае гарадскі Савет, накіраваны на паліпшэнне ўмоў жыцця працоўных Антопаля, на росквіт роднага горада.

У Антопалі, дзе да прыходу Савецкай улады было шмат непісьменных, цяпер і пры жаданні нельга знайсці дарослага, які не ўмеў бы чытаць і пісаць.

У горадзе 4100 жыхароў. 2 650 экзэмпляраў газет і часопісаў разносяць кожны дзень паштальёны па дамах. Газеты «Звязда», «Правда», «Літаратура і мастацтва», «Известия», «Калгасная праўда», «Москва Ньос», «Трыюна люду», розныя літаратурныя часопісы прыбываюць у Антопальскае паштовае аддзяленне для мясцовых жыхароў.

Ёсць у гарадскім скверы газетны кіоск, а ля яго некалькі утульных альтанак. Збіраюцца там цеплымі летнімі вечарамі старыя людзі, каб пагутарыць аб палітыцы, пачытаць газету, часопіс.

Недалёка ад сквера — гарадская бібліятэка. Загадчыца яе мясцовая жыхарка Тамара Пятроўна Загрэба скончыла спецыяльную вышэйшую навучальную ўстанову. Бібліятэчную адукацыю маюць і астатнія супрацоўнікі. Штомесячна бібліятэка атрымлівае 30 розных часопісаў, многа назваў газет. У яе фондах — 26 тысяч тамоў кніг. У чытальнай зале часта праводзяцца канферэнцыі па кнігах, літаратурныя дыспуты.

Побач размясцілася дзіцячая бібліятэка, якая налічвае больш 14 тысяч кніг. Ёсць бібліятэкі ў школах.

Наведваў я і кніжны магазін. На паліцах творы рускіх і беларускіх пісьменнікаў, кнігі, перакладзеныя з англійскай, нямецкай, польскай, французскай і іншых моваў. У гэтым магазіне заўсёды людна. Сёння тут прымулася падпіска на літаратурную энцыклапедыю, збор твораў беларускага пісьменніка Янкі Купалы, класікаў рускай літаратуры Гоголя, Пушкіна.

Акрамя Дома культуры, ёсць у Антопалі і кінатэатр. Штодзённа ў ім дэманструюцца мастацкія фільмы. Пералічу карціны, якія бачылі гараджане ў апошні тыдзень: «Дзень, калі спаўняецца 30 год», выпушчаныя нядаўна кінастудыяй «Беларусьфільм», «Сведка абвінавачання» — амерыканскі, «Увас-

красенне» па раману Льва Талстога.

Даведка аб культурным жыцці Антопаля будзе не поўнай, калі не паведаміць пра газету «Камуністычная праца», якая друкуецца даволі значным тыражом. Выдаецца яна Кобрынскім тэрытарыяльным вытворчым калгасна-саўгасным упраўленнем, у лік якога ўваходзіць і Антопаль. Выходзіць газета два разы ў тыдзень.

Недалёка ад былой базарнай плошчы, а цяпер сквера ёсць утульная чайная. Мясцовыя жыхары называюць яе рэстаранам. Вялікі і малы залы наведваюць рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя. У чайной можна смачна і даволі танна паснедаць і паабедваць. Вечарамі тут збіраецца моладзь, людзі старэйшага ўзросту, каб пагутарыць за чаркай віна, кувалем піва аб жыцці, уласных справах, аб будучым. Добрая кухня чайной славіцца ў Антопальскай, і таму не дзіўна, што тут спраўляюцца заручыны, вяселлі, адзначаюцца юбілеі...

А вось і царква. Старыя бы-

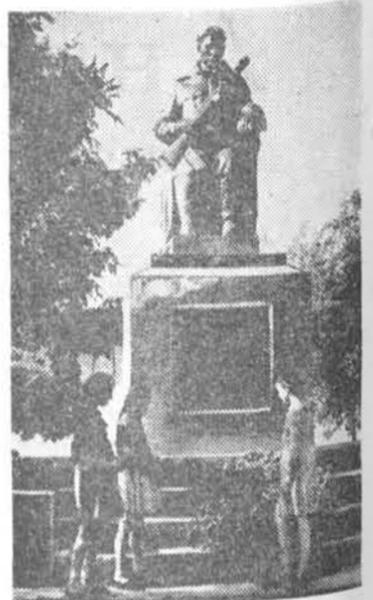
Жукоўскі Піліп Іванавіч — галоўны ўрач Антопальскай баліёнцы — у сваім рабочым кабінэце.

ваюць у царкве, але моладзь лічыць за лепшае хадзіць у Дом культуры, бібліятэку, кінатэатр.

У Антопалі шаснаццаць магазінаў. У іх можна купіць радыёпрыёмнік і тэлевізар, абытак і адзенне, вучнёўскія сшыткі і веласпеды, дзіцячыя цацкі і прадукты харчавання. Размешчаны магазіны ў новых, светлых памяшканнях. Сёлета гарадскі Савет вырашыў пачаць будаўніцтва яшчэ двух новых магазінаў.

У новым двухпавярховым памяшканні размешчаны камбінаты бытавога абслугоўвання. Тут ёсць атэль па пашыву верхняга адзення, шавецкая майстэрня, атэль па рамонту бытавых прыбораў, парыкмахерская...

Былых жыхароў Антопаля,

Дзеці ля помніка савецкім воінам.

якіх лёс закінуў на чужыну, зразумела, будзе цікавіць становішча аховы здароўя ў родным горадзе. Раскажу і пра гэта. У разгар рабочага дня мне давялося сустрэцца з галоўным урачом Антопальскай баліёнцы Піліпам Іванавічам Жукоўскім. Ён расказаў мне многа цікавага аб рабоце баліёнцы і паліклінікі. У Антопалі працуе сёння 14 урачоў і 32 спецыялісты з сярэдняй медыцынскай адукацыяй. Займае баліёнца і паліклініка тры будынкі. Ёсць у ёй такія аддзяленні: хірургічнае, тэрапеўтычнае, гінекалагічнае, інфекцыйнае, радзілавае. Ёсць у Антопалі хуткая медыцынская дапамога. У распараджэнні ўрача хуткай дапамогі — спецыяльныя аўтамабілі. Працуе дзіцячая і жаночая кансультацыя.

Калі патрэбна, на дапамогу мясцовым урачам прыходзяць спецыялісты з Брэсцкай абласной баліёнцы. Зусім нядаўна з Брэста сюды прылятаў самалёт, каб перавезці цяжка хворае дзіця. Антопальская аптэка мае ўсё неабходнае. Магу яшчэ сказаць, што лячэнне ў Антопальскай баліёнцы, як, дарэчы кажучы, і ва ўсёй нашай краіне, бясплатнае. У час лячэння хворыя атрымліваюць бясплатна медыцынскія прэпараты.

Шмат жыхароў Антопаля працуюць у мясцовым калгасе імя 1-га Мая. Багатыя ў ім жывёлагадоўчыя фермы. Толькі на адной ферме буйнай рагатай жывёлы налічваецца больш за 600 дойных кароў. Масла і смятану вырабляюць на мясцовым малочным заводзе. Многія жыхары працуюць у райпрамкамбінаце, на цагельным заводзе.

Праз былы захадушны гарадок Антопаль праходзіць 19 міжгарадных аўтобусных маршрутаў: Мінск—Пінск, Брэст—Драгічын, Пінск—Брэст, Кобрын—Антопаль, Брэст—Луцінец...

Такі ён, невялікі, сонечны, зялёны гарадок Антопаль, таякія яго простыя людзі.

Міхась БУРЫ.

Іх разлучыла вайна

Было гэта ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Сям'ю Бязлюдавых — бацьку, маці і траіх дзяцей гітлераўцы арыштавалі за сувязь з партызанамі.

— Жылі мы тады ў Халопеніцкім раёне, — успамінае Валяціна Іванайна Бязлюдава. — Я была дырэктарам вясковай школы, муж мой Ілья Парфёнавіч — настаўнікам. Як маглі, дапамагалі партызанам весці барацьбу з ненавіснымі ворагамі, які хацелі ператварыць нас у сваіх рабоў. Памятаю, уварваліся ў нашу хату фашысцкія каты. Забралі ісіх, не пакідавалі нават маленькіх дзяцей. Кінулі ў Барысаўскую турму. Мужа гітлераўцы закатавалі ў першыя ж дні, а нашых дзяцей вывезлі: двух хлопчыкаў — у Лодзь, а дзяўчынку Людэчку — у Асвенцім.

Скончылася вайна. Доўгімі і цяжкімі былі пошукі дзяцей. Нарэшце, Валяціне Іванайне ўдалося высветліць, што яе дачка Людэчка жыве ў польскім горадзе Забжы. 14-гадовую дзяўчынку прытуліла польская жанчына Амаля Пашыно, дала магчымасць атрымаць адукацыю. Закончышы 11 класаў, Людэчка працавала таваразнаўцам.

Нядаўна Людэчка прыхала на Радзіму. Праз 17 год адбылася незабыўная сустрэча маці з дачкой.

На здымку: сустрэча Валяціны Іванайны з Людэчкай.

РАДЫЁ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1 322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16,00 да 17,00 і з 21,00 да 21,30; на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

На нядзелю: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па серадах — ад 21 гадзіны 30 мінут па Грынвічу, або ад 22 гадзіны 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 31 метр ці 9520 кілагерцаў і на хвалі 41 метр ці 7380 кілагерцаў;

па нядзелю — ад 7 гадзін раніцы па Грынвічу, або ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19,30 да 20,30 на хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Для псымаў: Мінск. Паштовая скрышка № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ